

Laituri-projektin ELY-yhteistyö Syksy 2012 >

Alueellisten TNO –asiantuntijoiden koulutus

5.-6.3.2013

Laituri - projekti

Koulutus- ja kehittämiskeskus Salmia

Laituri

Projektilla haetaan tukea mm. seuraaviin haasteisiin (hankesuunnitelma):

... Ely-keskusten TNO-palveluiden kehittämis- ja toteutustyö, joka on rakenteellisista syistä vasta kehitymässä

.... alueilla tarvitaan ELY-keskusten, TE-toimistojen ja Opin ovi – projektien sisällöllistä yhteistyötä aluestrategioiden tekemiseen ja toteuttamiseen

Laiturin ELY -yhteistyö ja tuki syksy 2012 >

Kysely ”ELY–keskukset ja elinikäisen ohjauksen verkostoyhteistyö”,

- kesä – alkusyksy 2012
- hyödynnettiin Koulutuksen tutkimuslaitos KTL:n CHANCES – hankkeessa kehitettyä VOP-mallia
- suunniteltu yhdessä TEMn, OKMn, AVIn ja Salmian edustajien kanssa

Tapaamiset ELY-keskuksissa, toteutus elokuu – marraskuu 2012

- ELY-asiantuntijoita, alueen TNO -verkostoa (Opin ovi, oppilaitokset)
- Salmian edustus

TNO-foorumi 13.12.2012 Salmia

Koulutus ja konsultaatio helmikuu 2013 >

- yhteistyö Koulutus- ja kehittämiskeskus Salmian kanssa

Laiturin toteuttaman selvitystyön teemat – alueellisten yhteistyöryhmien (ELOt) ja niiden toimintasuunnitelmien tueksi

1. *Ohjauspalvelukokonaisuuden* kehittäminen verkostoyhteistyönä
2. Ohjauspalvelujen *saatavuus* alueilla
3. Verkostoyhteistyö *ohjausosaamisen* kehittämisessä

ELY–alueiden ohjauspalvelukokonaisuutta kehitetään mm.

- Keski-Suomi: Maakunnallinen ohjauksen kehittämisryhmä
- Etelä-Savo: Elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmä
- Kaakkois-Suomi: Aikuisohjauksen yhteistyöfoorumi
- Pohjois-Karjala: Elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmä
- Päijät-Häme: Maakunnallinen aikuisohjauksen yhteistyöryhmä (MASU)
- Pirkanmaa: Ohjauksen yhteistyöryhmä
- Satakunta: Asiantuntijafoorumi
- Etelä-Pohjanmaa: Ohjauksen yhteistyöryhmä
- Pohjanmaa: Opintori verkosto (kaksikielinen)
- Lappi: Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä
- Kainuu: Opinraittifoorumit
- Varsinais-Suomi: Elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmä
- Uusimaa: Pääkaupunkiseudun TNO –verkosto
- Pohjois-Pohjanmaa: Strategian koordinaatioryhmä

Koettuja huolenaiheita (1)

- ❑ Yhteistyöryhmän kokoaminen ja yhteisen kielen löytäminen toiminnalle
 - kaikilla toimijoilla on erilainen tulokulma kehitettävään asiaan
 - haastavaa jäsentää ryhmän ydintehtävät ja kohdentaa niukkenevat resurssit
- ❑ Oppilaitosten ”motivaatio” sitoutua verkostomaiseen palveluntuottamistapaan
 - Määrärahojen tiukka tilanne
- ❑ ELYjen johdon motivointi ja asian kirkastaminen
 - kehittämistyön tärkeys osana kokonaisuutta
- ❑ Miten saadaan myös muiden organisaatioiden johto sitoutettua toimintaan ja osoitettua yhteistyön lisäarvo sekä oman organisaation toimintaan että asiakkaiden hyväksi?

Toimijat kyllä toimivat hyvässä yhteistyössä. Esim. sosiaali- ja terveystalveissa työntekijä ei ole saanutkaan lupaa osallistua yhteistyöpalaveriin. Puhumattakaan resurssisuunnittelusta. Keskustelua, vuoropuhelua eri organisaatioiden ylimpien johtajien kesken ei ole käyty.

Koettuja huolenaiheita (2)

- ❑ Kenen tehtävä on tarjota ohjauspalvelua henkilöille, jotka eivät vielä ole oppilaitoksen kirjoilla? Esimerkiksi ammatillisen aikuiskoulutuksen lainsäädäntö edellyttää opintojen henkilökohtaistamista, mutta rahoitusmallit eivät tue sitä, että oppilaitokset tarjoaisivat palveluja. Kyse on pallottelusta vastuun osalta.
- ❑ Resursointi ELYn koordinoititehtävään
 - ❑ yhteisymmärryksen löytyminen ministeriöiden tasolla, jotta alueilla voitaisiin alkaa toimimaan
- ❑ Entä tulevaisuudessa: onko erillisen koordinaation tarve pysyvä? Jos ajatellaan, että verkosto-osaamiseen perustuva ohjaus on eri tahojen ”perus”osaamista. Mikä ylihuomenna on tilanne?

Yhteistyön haasteita

- ❑ Paljon aktiivisia palveluntuottajia > parempi **tietoisuus toimijoista** tarpeen
” ... miten kaikki tarvittavat toimijat saataisiin mukaan työhön?”
- ❑ **Yhteisen ymmärryksen**, kielen ja käsitteiden löytyminen
” mitä ohjauksella tarkoitetaan, mikä on ohjauksellisen työn tarve ja paikka?”
- ❑ Uudenlainen ajattelutapa ohjaukseen; **prosessinäkökulma**
” ymmärrys ohjaajille nähdä elämänpolku laajempana kuin tässä ja nyt eli ei aina lähdetä ratkomaan vain sitä yhtä tilannetta”
- ❑ **Päällekkäisten** palvelujen karsiminen
” yhteistyön tiivistäminen ja toimintojen päällekkäisyyksien karsiminen”
- ❑ **Monikanavaisuus**
” tärkeää olisi saada valtakunnalliset järjestelmät toimimaan yhteen”

Osaamisen haasteita (1)

- ❑ Alueellisen yhteistyöryhmän käynnistäminen tärkeää myös osaamisen kehittämistoimien käynnistämiseksi. **Ohjaus ja sen osaamistarve on tunnustettu myös johdon osalla** aiempaa paremmin
- ❑ **Verkoston koordinoinnissa ja johtamisessa** on nähty tarvittavan edelleen **selkeyttämistä** myös **osaamisen kehittämisen** näkökulmasta
- ❑ TE -hallinnossa kyse on erityisesti 2. palvelulinjan virkailijoiden ydinosaamisesta. **Miten maakunnallinen koordinaatiotehtävä heijastuu virkailijan tason osaamisvaatimuksiin?**
- ❑ TE – toimistojen virkailijoiden **aikaisemman ohjaukseen liittyvän osaamisen tunnistaminen ja sen aktivointi** täysmääräisesti käyttöön asiakkaiden ohjaukseen

Osaamisen haasteita (2)

- ❑ Tarvetta olisi **palvelujen sisäiseen koordinointiin**, jolla pystyttäisiin vastaamaan erilaisiin muutoksiin alueilla
 - ❑ Joillain alueilla on suunniteltu toimiston sisäistä virkailijoiden kouluttajaa, mutta tähän ei valitettavasti ole pystytty
- ❑ **Koko verkoston yhteen saaminen** saman pöydän tai koulutuksen äärelle, jossa pitäisi olla sekä oppilaitoksen että TE – toimiston ohjaajat
 - ❑ Verkoston ”tuotevalikoimaa” voitaisiin kehittää - yhteisen pöydän äärellä syntyy paremmin yhteinen näkemys yhteisestä tekemisestä
- ❑ **Yhteistyöpalavereilla** voi olla myös vahva **koulutuksellinen funktio**
 - ❑ esimerkiksi Opin oven ohjaajaringeissä on saatu kokemus, että jo yhdessä toimiminen tuottaa toisilta oppimista.

Uuden ajattelun paikkoja

☐ **Pois vanhasta ajattelusta...**

- ☐ ”unohdetaan” oma palkanmaksaja
- ☐ verkostosta löydetään tarvittava asiantuntijuus
- ☐ meidän yhteiset asiakkaat

☐ **TE- hallinnossa ollaan tekemässä isoa harppausta uuden tyyppiseen palvelukulttuuriin: eri asiakasryhmien tarpeiden tulisi olla yhden ihmisen ”päässä” ja hallinnassa**

☐ **Palvelutarveosaamiseen** liittyen: asiakkaalle tehtävän alkukartoituksen pitäisi olla kaikissa palvelujen vaiheissa esillä ja sitä pitäisi jokaisen virkailijan tehdä koko ajan (mahdollisuus siirtyä toiseen palvelulinjaan, työmarkkinoille tai muihin palveluihin)

- ☐ Asiakas ei mene putkessa, vaan joka päivä tulee pystyä arvioimaan asiakkaan palvelun tarve uudelleen

☐ **Mallinnetaan prosessimaista työtettä ja asiakkuuksia**

- ☐ kaikki liittyy toisiinsa eli ei katkota palvelua, vaan sen tulee aidosti tukea asiakkaan kehittymistä, työmarkkinoille paluuta tai uuden ammatin etsimistä

Onnistuminen – yhdessä tekemällä

- ❑ Alueellisten ELO -ryhmien kokoaminen, joiden tavoitteena on edistää ohjauspalveluiden **saatavuutta ja laatua** alueella
- ❑ Alueellisen ELO -ryhmän toimintasuunnitelmassa keskeistä on **ohjausosaamisen edistäminen ja monikanavaiset palvelut**
- ❑ Peruspalvelut ja –asiat on saatu hyvälle mallille, kehittäminen eri **osakokonaisuuksissa on hyvin liikkeellä**. Haasteena runsas toimijajoukko
- ❑ Tehtävät on hahmotettu ja työtä on hyvä tehdä, kun kaikilla osapuolilla on **aito halu kehittää** ohjauspalveluita ja sitä pidetään tärkeänä
- ❑ ELY on luontevasti koordinoivassa roolissa, **aloite siihen on tullut kentältä**. Opin ovi-hankkeet on pystytty hyödyntämään hyvin (mm. verkoston kokoaminen ja vakiinnuttaminen, luottamus)
- ❑ Toiminnan **koordinoinnin merkitys on aidosti keskeinen**. Aikuisohjauksen strategia päivitetään elinikäiseen ohjaukseen.